

REDOVISNING AV ANGREPP PÅ BOSTÄDER 15 MAJ - 31 AUGUSTI 2002 I LINKÖPING

**Visa att du är hemma
Goda vänner och trogna grannar
hjälp dig att lura tjuven**

SAMMANFATTNING.

Angrepp på bostäder = fullbordade inbrott samt försök till inbrott.

Av de c:a 13000 villor som är organiserade i grannsamverkan i 82 områden har det varit tio angrepp. En ganska normal siffra i jämförelse över tid sedan Grannsamverkan startade år 1985.

Vid villor är det vanligaste angreppssättet fönstervägen på villans insynsskyddade del (21). Vid lägenheter är det mer naturligt att angreppet sker via ytterdörrar (4). Det extremt fina vädret den senare delen av sommaren har bidragit till att tjuvar i större omfattning än förra året tagit sig in i bostäder genom fönster, altan och balkongdörrar, som stått öppna för ventilation. Det återspeglar sig i första hand när det gäller angrepp på villor. Det är viktigt att man som enskild person har insikt om hur inbrottstjuvar går till väga och på så sätt skaffar sig kunskap om att kunna vidta brottsförebyggande åtgärder för att försvåra för tjuven att ta sig in i bostaden. Att helt förhindra ett bostadsinbrott går inte. Däremot förlänger man tiden för ett inbrott genom att ha en bra teknisk lösning på bostadens skalskydd.

Upptäcktsrisken ökar för tjuven. Det är av den anledningen inte tillfyllest med enbart ett bra lås i entrédörren. Ska man ha ett bra skalskydd ska detta vara runt om på bostaden. I alltför stor utsträckning monteras ett stabilt inbrottskydd på entrédörren men man glömmer bort de mera inbrottskänsliga delarna av ren okunnighet hur tjuvarna går till väga (altandörr, källarfönster).

För att ett inbrott ska uppstå krävs tre kriterier enligt forskningen: Motiverad gärningsman, attraktivt objekt samt vinning av något slag. När det gäller inbrott är det i första hand ekonomisk vinning som avses. För att inte göra bostaden till ett attraktivt objekt kan man själv göra mycket i det förebyggande (tekniska lösningar, miljödesign mm.).

Fördelningen av angrepp mellan bostäder är lika i år (32 villor och 30 lägenheter). Förra året var det betydligt fler lägenheter än villor.

Den geografiska placeringen på sommarens angrepp på villor är betydligt mer spridd än förra året. De flesta angreppen är på villor, som ligger mera ensligt utanför tätorter (6).

De flesta angreppen på lägenheter har skett i Ryd (8), City (7) och Lambohov (5). Under perioden 15 maj -31 augusti har det i Östergötland varit 98 angrepp på villor och 79 angrepp på lägenheter.

CITY= området, som begränsas av Hamngatan, Järnvägsgatan, Järnvägsavenyn, Vasavägen, Östgötagatan, Kaserngatan, T1, Djurgårdsgatan, Lasarettsgatan, S:t Larsgatan, Hamngatan.

City-begreppet avser endast redovisningen av bostadsinbrott och skall ej förväxlas med det geografiska området för city i andra sammanhang.

Utöver de vanligaste sakerna, som stjäls vid bostadsinbrott (kontanter, smycken) har även mobiltelefoner och datautrustning blivit stöldbegärligt. Därför är det viktigt att ha bärbara datorer förvarade på sådant sätt att de inte med lätthet kan stjälas när de förvaras i bostaden. Ha ej heller datautrustning väl synlig utifrån. Låt inte mobiltelefoner ligga framme.

Mobiltelefoner har blivit stöldbegärliga överhuvud taget. Vid exempelvis bilinbrott är det ofta mobiltelefonen, som är anledningen till att bilinbrottet uppstår då mobiltelefonen lämnats kvar i bilen fullt synlig utifrån. Tänk på att det inte är bilen, som är intressant för tjuven utan det som finns inne i bilen. Töm bilen själv innan någon annan gör det. I skolor stjäls ofta mobiltelefoner för elever.

Om tjuven inte får något tillfälle anser han sig hederlig (Talmud).

HISTORIK

I Linköpings kommun bedrivs en aktivitet för att förebygga inbrott, bränder och vattenskador i bostäder. Aktiviteten heter Grannsamverkan mot Skador och genomförs i samverkan mellan Östgöta Brandstodsbolag, Polismyndigheten Östergötlands län, Räddningstjänsten och Linköpings Villaägareförening. Aktiviteten initierades av en enskild villaägare 1985 i bostadsområdet Ryd och har utvecklats så att idag är Linköping ledande i landet angående grannsamverkan. På många platser i landet har grannsamverkansprojekt initierats enligt linköpingsmodellen. I Norrköping finns 18 grannsamverkansområden samt även i andra orter i Östergötland som exempelvis Motala, Söderköping, Mjölby, Finspång och Strålnäs. Aktiviteten går ut på att grannar utövar tillsyn över sina bostäder då de boende inte är hemma samt att vara allmänt uppmärksammade på olika företeelser så att människor som bor och vistas i ett bostadsområde kan känna sig trygga.

I Linköping finns 82 organiserade villaområden, som täcker c. 13000 hushåll. Några grannsamverkansområden finns också i lägenhetsboende (framförallt i bostadsrätter).

Sedan starten har det individuella säkerhetstänkandet blivit betydligt bättre vilket inneburit att framförallt villor har ett bättre skalskydd mot inbrott idag än tidigare.

De boende har på ett bättre sätt skaffat sig insikt om hur skalskyddet ska utformas och genom information erhållit kunskap om hur den traditionelle inbrottstjuven agerar vid ett bostadsinbrott.

Byggnormerna är bättre idag, vilket också bidragit till att branschen känner sitt brottsförebyggande ansvar. Önskvärt vore att brottsförebyggande aspekter tillvaratas vid planering och projektering av bostäder för att skapa trygga miljöer. Detta gäller även i de yttre miljöerna för belysningar, gång- och cykeltunnlars utformning samt hur planteringar och buskage sköts invid och omkring fastigheter så att de inte växer upp utan beskärningar och på så sätt blir otrygga miljöer för de som bor och vistas i området.

I andra länder har man en bredare syn på det brottsförebyggande arbetet genom att polis och arkitekter/motsvarande samverkar i planeringen av bostäder vid ny- och ombyggnation. (Bl.a. Storbritannien, Kanada och Danmark).

Ett steg i rätt riktning är att regeringen 1996 beslutade om ett nationellt brottsförebyggande program "Allas vårt Ansvar" där huvudansvaret för det brottsförebyggande arbetet mycket väl kan ligga på kommunerna där man inrättat brottsförebyggande råd som exempelvis i Linköping.

I december 1999 antogs av kommunfullmäktige i Linköping en trygghetsplan, som ska vara en vägledning för det lokala arbetet med trygghetsskapande åtgärder. Trygghetsplanen anger att trygghetsarbetet ska bedrivas inom fyra arbetsområden:

Trygg i hemmet

Trygg i bostadsområdet.

Trygg i förskola och skola.

Trygg på gator och torg.

Inom ramen för trygghetsarbetet har allehanda brottsförebyggande projekt initierats och ett stort engagemang har vuxit fram, som är mycket positivt för det fortsatta arbetet. Politikerintresse har också skapats i de lokala geografiska utskotten. Det är av yttersta vikt med stöd från politiker, som stimulans i det lokala brottsförebyggande arbetet. Linköpings brottsförebyggande råd (LIBRÅ), med kommunalrådet Lena Micko som ordförande, kan vara det organ som håller samman och sprider bra brottsförebyggande aktiviteter i kommunen. I följande bostadsområden bedrivs trygghetsarbete på olika nivåer:

T1.

Linghem.

Eckholmen.

Berga.

Ljungsbro-Brunnby.

Skäggetorp.
Ryd.
Lambohov.
Malmslätt.
Tokarp

I ett av flera bostadsområdena har brottsligheten minskat i jämförelse mot tidigare år vilket medfört att tryggheten sannolikt också ökat. En stor del av detta kan tillskrivas det lokala trygghetsarbetet där grannsamverkan har en central roll.

Fastighetsbolag, lokala hyresgäst- och villaägareföreningar kommer i framtiden att tillsammans ha ett brett ansvar med att samverka för att skapa trygga miljöer i boendet.

Det går inte att helt skydda sig från ett bostadsinbrott men den enskilde kan göra en rad olika saker för att försvåra för en tjuv att bryta sig in. I det avseendet har naturligtvis bra lås och larm sin del i brottsförebyggande arbetet men minst lika viktigt är att ha bra kontakt med grannar så att de vet när man är borta och hjälpa till med tillsyn samt att fritt spela med fantasin genom att vidta åtgärder så att bostaden ska ge intryck av att de boende är hemma.

Om olyckan är framme och ett inbrott inträffar är det bra om inventarier är dokumenterade genom märkning eller fotografering. Det är inte endast efter inbrott det kan vara till hjälp utan även vid en brand.

Här följer några enkla råd för att förebygga bostadsinbrott:

- Ta in posten.
- Timer för belysning, persienner och radio.
- En bil som oregelbundet parkeras på uppfarten till bostaden.
- Grannar som lägger avfall i soptunnan.
- Ändra på persienner efter rådande väderlek.
- Klippa gräs.
- Skotta snö.
- Hänga ut tvätt ibland.
- Bra lås.
- Larm.

Bryt anonymiteten och skapa på så sätt bra kontakt med grannar. Det minskar sannolikt brottsligheten och ökar tryggheten i ett bostadsområde. Den sociala kontrollen blir bättre om vuxna kan säga till barn och ungdomar som gör något

orätt utan att föräldrar i förekommande fall retar sig på andra vuxna som tillrättavisar barn/ungdomar. Det skapar större självkontroll och rättsmedvetenhet hos barn och ungdomar vilket är en stor avsaknad av idag. Man ska också ha stor respekt för de grannar som inte vill engagera sig i Grannsamverkan mot Skador eller liknande utan vill vara för sig själva.

Det är viktigt att företrädare för bostadsområden har insikten om att det inte är brottsförebyggande att av ekonomiska skäl göra indragningar på aktiviteter som får till följd att ett bostadsområde ser misskött ut som exempelvis snöröjning, gräsklippning, rensning av ogräs, oklippta häckar och buskage, låta papper och annat skräp ligga kvar mm. Detta inger ett intryck av acceptans till att toleransen på ordning och reda ändras vilket kan få till följd att ett sådant område kan få växande problem med klotter, skadegörelse och annan brottslighet samt ordningsstörningar. Sträva alltid efter att det ska se snyggt och välskött ut i ett bostadsområde. Forskning visar att om det inte sköts på ett bra sätt i den fysiska närmiljön kan det få negativa konsekvenser.

I kommunens bostadsområden som är involverade i trygghetsarbetet har den yttre miljön väsentligt förbättrats genom att belysningar, buskage och annan vegetation anpassats efter trygghetsbehoven. De boende själva har genom olika trygghetsgrupper i samverkan med fastighetsbolagen gjort att miljöerna blivit bättre. Det är mycket viktigt att de boende engagerar sig med att skapa trygga miljöer i ett bostadsområde. I detta arbete kan också barn och ungdomar engageras så att även de känner delaktigheten. Tyvärr glöms denna viktiga målgrupp oftast bort. En vanlig syn är att när städdagar/motsvarande genomförs i ett bostadsområde är det enbart vuxna som medverkar.

Alltför många förtränger risken för att bli utsatt för ett bostadsinbrott: "Det händer aldrig mig." Efter ett bostadsinbrott är det vanligt att de drabbade förser bostaden med ordentliga lås eller larm istället för att installera detta innan brottet. Tillfället gör tjuven är ett vedertaget begrepp som mycket väl stämmer in på verkligheten. Det är av den anledningen viktigt att bostadens dörrar och fönster låses även om den lämnas en kortare stund. Många bostadsinbrott begås på dagtid och inte alltför sällan beroende på slarv från de boendes sida genom att bostaden lämnas med fönster eller dörrar uppställda för ventilation.

Av sommarens angrepp på bostäder ges här några exempel på när det skett helt i onödan på grund av slarv eller annan oaktsamhet:

- Bostadsinnehavaren kom hem på kvällen från sitt arbete. På morgonen dagen därpå hittade han inte nycklarna till bostaden. Han använde reservnyckeln. När han kom hem från arbetet var bostaden genomsökt. Smycken och

kontanter saknades för 14 000: -. Inga brytmärken fanns som tecken på inbrott. Sannolikt hade han glömt nycklarna i ytterdörren när han kom hem från arbetet kvällen innan.

- Familjen bortrest på semester. På övre våningen hade ett fönster ställts något öppet. Tjuven tog en stege som låg i grannträdgården, reste den mot huset och kom på så sätt in. Tillgripet gods: Fotoutrustning, armbandsur, kontanter för 94 000: -.
- Bostadsinnehavaren var borta några timmar på kvällen. Lämnade två fönster uppställda för ventilation. När han kom hem hade någon varit inne och tagit video, stereo, CD-spelare, 30 CD-skivor samt mobiltelefon.
- De boende var borta c:a 30 minuter på eftermiddagen och lämnade ett fönster öppet för ventilation. När de kom tillbaka stod altandörren helt öppen. I bostaden saknades video, videofilmer, kamera, två ryggsäckar, familjemedlemmarnas pass samt guld och diamanter till ett värde av 93 000:- .
- Dagtid. Bostadsinnehavaren var borta hemifrån några timmar. Ett fönster var uppställt för ventilation som tjuven utnyttjade. Saker för 22 000:- tillgreps.
- Bostaden lämnades under tre timmar mitt på dagen med altandörren delvis öppen för ventilation. Tillgripet smycken, fyra handgjorda dyrbara knivar (arvegods) samt en nyckelknippa med tio nycklar bl.a. huvudnyckeln till arbetsplatsen.
- Nattetid. Mannen vaknade av att han hörde någon som gick på övervåningen kl. 02.00. Han somnade om i tron att det var sonen som kommit hem. På morgonen upptäcktes att kamera, mobiltelefon och cd-spelare saknades från övervåningen. Tjuven hade kommit in genom den öppna balkongdörren på övervåningen som stod öppen för ventilation.
- Dagtid. De boende var ute i trädgården. Ytterdörren olåst. Tjuven gick in i hallen och tog en handväska.
- Nattetid. De boende vaknade av ljud i hallen. Mannen gick upp påträffade en okänd man i hallen med en väska i handen som tillhörde de boende. Mannen skriker till och tjuven rusade ur bostaden. Tjuven ramlade omkull i trappan och tappade väskan. Tjuven försvann från platsen. Av innehållet i väskan

saknades ett paket cigaretter vilket får tolkas, som hälsoförebyggande av tjuven, som kommit in i bostaden via den olåsta ytterdörren.

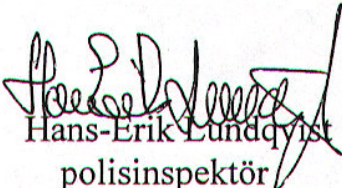
- Familjen var bortrest över veckoslutet. När de kom hem saknas smyckeskrin, video samt spritflaskor. Inga brytmärken på fönster eller dörrar. C:a en månad innan inbrottet hade de inbrott i sin bil där bl.a. en nyckelknippa med bostadsnyckeln stals.
- Under några timmar en kväll var de boende borta. De lämnade bostaden med ett fönster uppställt för ventilation. När de kom hem hade tjuven tagit sig in via det uppställda fönstret och vält blomkrukor på golvet när han kröp in. Tjuven tog över 100 cd-skivor och drygt 2 000:- i kontanter.

Under sommaren har en familj drabbats av inbrott vid två tillfällen. De boende mådde så dåligt av att drabbas två gånger under en kort tid så de tvingades flytta för att byta miljö.

Under året har på flera platser i landet bildats medborgargarden. Medborgargarden har polisen alltid tagit avstånd från på grund av att de kan generera till kriminella handlingar (våld) i överambition att skydda ett bostadsområde för brott. Grundtanken med Grannsamverkan mot Skador är att bry sig om varandra och på så sätt skapa större trygghet i området vilket gör att Grannsamverkan mot Skador inte på något sätt kopplas till begreppet medborgargarde.

EN KAN INTE GÖRA ALLT
ALLA KAN GÖRA NÅGOT
TILLSAMMANS KAN VI GÖRA MYCKET

(Citat från Rikspolisstyrelsens manifest Rakt på Brottsligheten).

Hans-Erik Lundqvist
polisinspektör

2001-ÅRS SIFFROR INOM PARENTES

INBROTT I VILLOR:	28	(15)
FÖRSÖK TILL INBROTT I VILLOR:	4	(2)
BLOCKOMRÅDEN:	82	(78)
INBROTT I BLOCKOMRÅDEN:	10	(1)

INBROTT I LÄGENHETER: 27 (32)

**FÖRSÖK TILL INBROTT I
LÄGENHETER: 3 (7)**

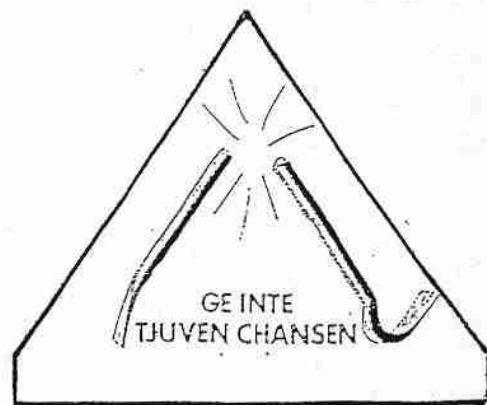
SKYDDA DIN EGENDOM

Märk Dina saker.

Fotografera, Videofilma.

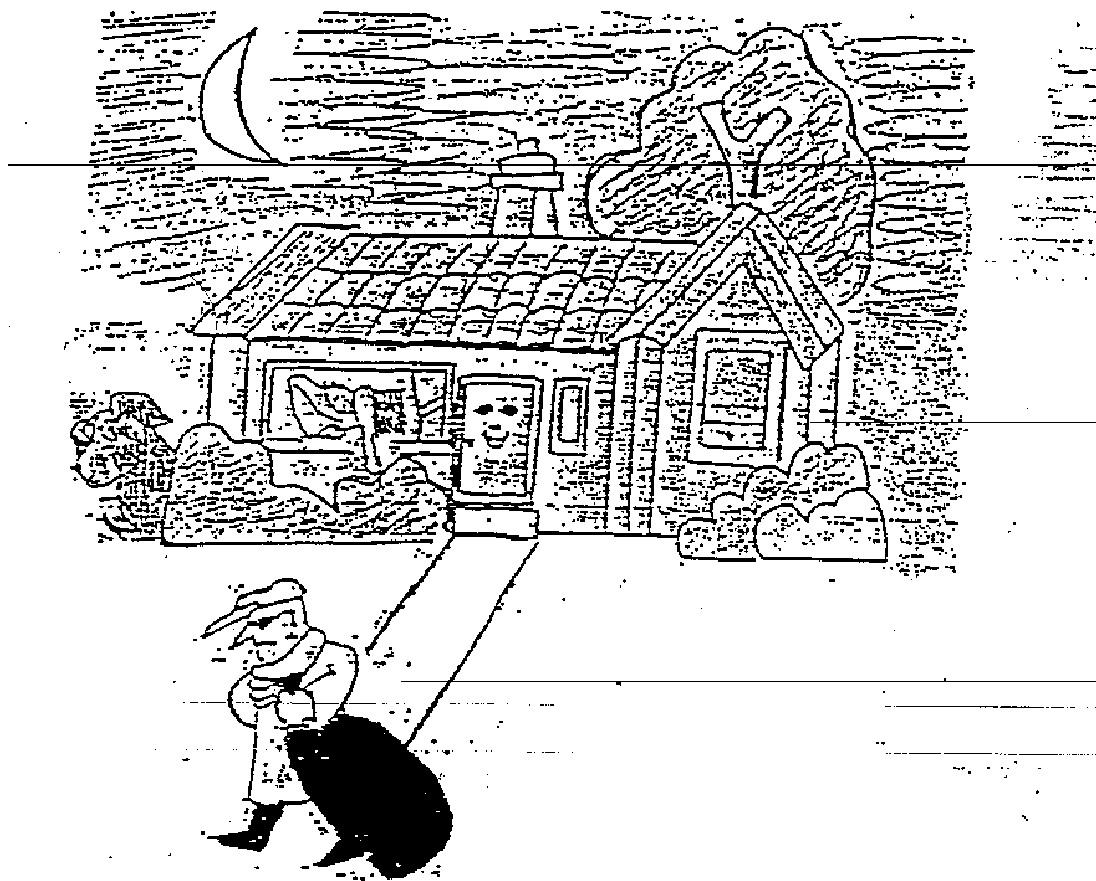
Gör en förteckning över värdefulla saker.

BROTT KAN FÖREBYGGAS

Hjälp till att förhindra brott.
Se till att du har godkända lås och
slutbleck.
Ordna så att ditt brevkast inte annonserar
att du är borta.
Lär känna dina grannar.
Hjälps åt!

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I VILLOR:

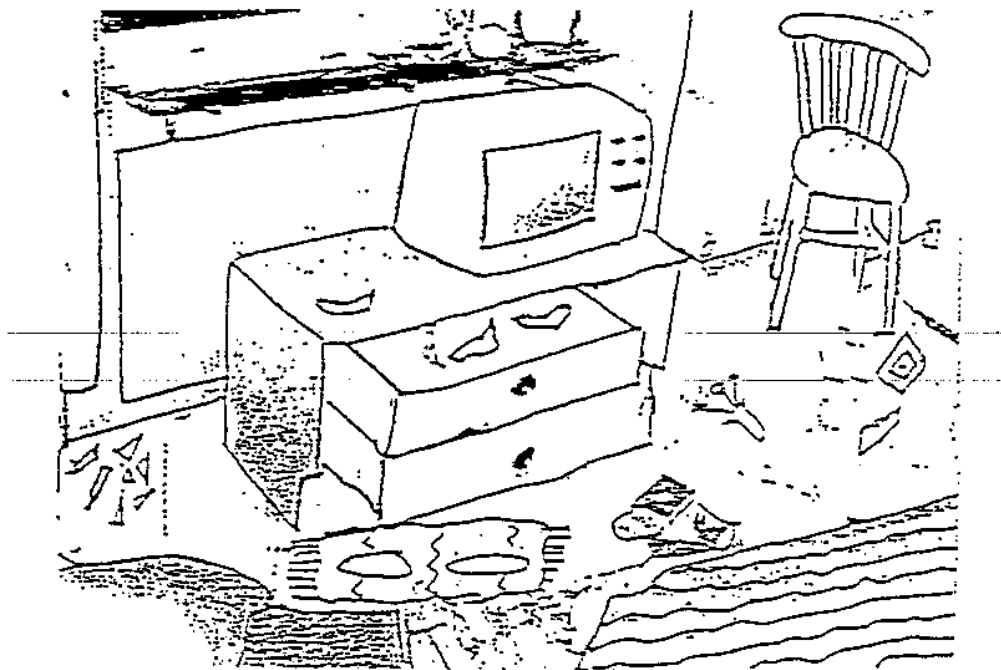
FÖNSTER: 21 (7)

ALTANDÖRR: 5 (3)

KÄLLARDÖRR: 4 (3)

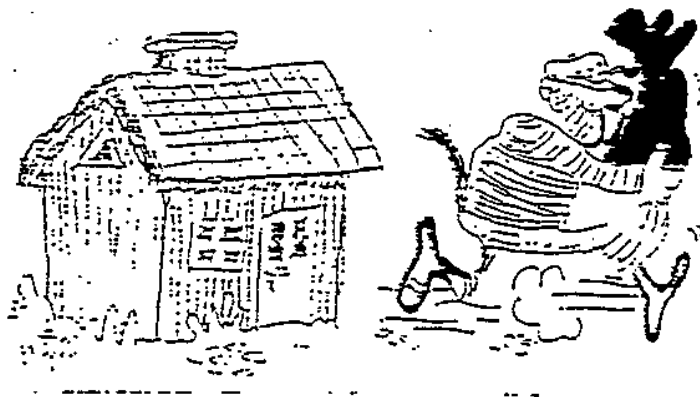
YTTERDÖRR: 2 (4)

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT I LÄGENHETER:

FÖNSTER:	14	(12)
BALKONGDÖRR:	7	(5)
YTTERDÖRR:	4	(18)
OKÄNT:	4	(3)
BREVINKAST:	1	(1)

GEOGRAFISK PLACERING AV VILLOR:

VILLOR PÅ LANDET:	6	(13)
VIMANSHÄLL:	3	(0)
ÅNESTAD:	3	(0)
JOHANNELUND:	2	(1)
TORNHAGEN:	2	(1)
BARHÄLL:	2	(0)
SLAKA:	2	(0)
TANNEFORS:	2	(0)
BERG:	1	(0)
CITY:	1	(0)
EKHOLMEN:	1	(0)
HEJDEGÅRDEN:	1	(0)
LAMBOHOV:	1	(0)
LINGHEM:	1	(0)
RYD:	1	(0)
STUREFORS:	1	(0)
VALLA:	1	(0)
VIKINGSTAD:	1	(0)

GEOGRAFISK PLACERING AV LÄGENHETER:

RYD:	8	(12)
CITY:	6	(15)
LAMBOHOV:	6	(1)
HJULSBRO:	2	(0)
HEJDEGÅRDEN:	1	(2)
JOHANNELUND:	1	(1)
ÅBYLUND:	1	(1)
EKHOLMEN:	1	(0)
T1:	1	(0)
ULLSTÄMMA:	1	(0)
VIDINGSJÖ:	1	(0)
ÅNESTAD:	1	(0)